

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Володимир Швець

ВСТУП ДО ФАХУ

*Підручник для студентів вищих навчальних закладів
галузі знань 07 "Управління та адміністрування"*

Спеціальність 071 "Облік і оподаткування"

**Львів
2024**

УДК 657(075.8)

Ш 34

Рецензенти:

д-р екон. наук, проф. *Л. М. Кіндрацька*
(Київський національний економічний університет
ім. Вадима Гетьмана);
д-р екон. наук, проф. *Н. М. Проскуріна*
(Запорізький національний економічний університет);
д-р екон. наук, проф. *І. Й. Яремко*
(Національний університет “Львівська політехніка”)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Львівського національного університету імені Івана Франка
Протокол № 16/6 від 30.06.2021 року*

Швець Володимир

Ш 34 Вступ до фаху : підручник для студентів вищих навчальних закладів / Володимир Швець. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2024. – 236 с.

ISBN 978-617-10-0867-0.

Викладено основи знань про професію бухгалтера для студентів вищих навчальних закладів зі спеціальності 071 “Облік і оподаткування”. Подано історико-еволюційний шлях розвитку і трансформації бухгалтерської професії з використанням фактичного матеріалу. Розкрито зміст навчально-освітнього процесу з використанням досвіду Львівського національного університету імені Івана Франка. Висвітлено основи практичного застосування набутих фахових знань і можливості саморозвитку студентів.

Для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю 071 “Облік і оподаткування”, а також для профорієнтаційної роботи серед абітурієнтів.

УДК 657(075.8)

ISBN 978-617-10-0867-0

© Швець Володимир, 2024

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2024

ВСТУП

У підготовці фахівців найвищого рівня акредитації треба враховувати поглиблення спеціалізації та розширення їх світогляду від початку навчального процесу. “Вступ до фаху” як навчальна дисципліна має на меті висвітлити основні знання про виникнення та розвиток професійної облікової діяльності у контексті університетської підготовки фахівців у цій галузі. У навчальній дисципліні розкрито особливості процесу навчання у вищих навчальних закладах. Ця дисципліна стала теоретичною базою, з якої розпочинається системне опанування науковими знаннями з обраної спеціальності. Системний підхід допомагає студентам першого курсу швидко орієнтуватись у новому навчальному закладі, дає змогу зрозуміти значення обраної спеціальності в сучасних умовах управління суб’єктами господарювання. Досягнення цієї мети передбачає вирішення таких завдань.

Знати:

- основні етапи виникнення та становлення професії “бухгалтер”;
- структуру системи університетської освіти в Україні;
- історію Львівського університету й обліково-аналітичних дисциплін;
- зміст Болонського процесу та його реалізацію в Україні;
- перелік компетенцій і програмні результати навчання;
- порядок організації навчального процесу та фахової підготовки;

- порядок організації самостійної роботи студента;
- права, обов'язки і відповідальність бухгалтерів;
- професійні організації бухгалтерів і аудиторів;
- порядок формування професійної етики для усіх професійних бухгалтерів і аудиторів.

Вміти:

- користуватись навчальними інфраструктурами університету;
- працювати з каталогами бібліотеки і самостійно виконувати поставлені завдання;
- оформляти літературу до наукових праць;
- грамотно використовувати інтернет-ресурси;
- оформлювати особисте резюме;
- дотримуватись базових принципів етики для професійних бухгалтерів-практиків (аудиторів).

Набути навичок:

- використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- опрацьовувати літературні, нормативно-правові й інтернет-джерела під час виконання поставлених завдань;
- проводити дослідження на відповідному рівні;
- вчитися та опановувати сучасні знання;
- презентувати результати своїх досліджень;
- працювати в команді.

Оволодіння знаннями з навчальної дисципліни “Вступ до фаху” досягається шляхом прослуховування та вивчення лекційного курсу (32 год), а також виконанням практичних завдань (32 год). Для виконання практичних завдань студенти займаються самостійною роботою (56 год), яка полягає в опрацьованні нормативно-правових джерел і спеціальної літератури з цієї дисципліни, опанування навиками фахової підготовки та набуття

розуміння майбутніх компетенцій, які відповідають обраній професії за спеціальністю “Облік і оподаткування”. Оскільки інвестори, кредитори та інші представники ділових кіл використовують для прийняття рішень дані обліку і звітності, опираючись на компетентність їх виконавців, тому це спонукає відповідально ставитись до набуття професійних компетенцій. Майбутні фахівці мають знати міжнародні правила етики, їхню роль у підтримці престижності професії, можливі загрози, а найголовніше шляхи мінімізації професійних ризиків. Дисципліна “Вступ до фаху” належить до складу нормативних предметів.

Поточний контроль знань студентів проводиться шляхом усного опитування матеріалів лекцій і успішного завершення практичних завдань. Підсумковий контроль відбувається у формі письмового іспиту.

Теоретична основа “Вступу до фаху” – це дисципліни “Безпеки життєдіяльності та цивільного захисту”, “Історія України”, “Історія культури”, “Основи економічної науки” – знання яких забезпечує розуміння сутності професії, її потреб і завдань, а також об’єктів і суб’єктів обліку і оподаткування.

Структура пропонованого підручника побудована так, щоб користувачі побачили історичні передумови виникнення, розвитку та становлення професії бухгалтера, мали змогу опанувати основи знання, навички та компетенції потрібні для досягнення успіху в перспективі.

Автор буде вдячний за пропозиції, конструктивну критику та рецензії, які будуть враховані у наступних виданнях.

*З повагою і найкращими побажаннями
професор кафедри обліку і аудиту
Володимир Євгенович Швець
shwe@ukr.net*

Зміст

ВСТУП	3
Тема 1. Виникнення та становлення професії бухгалтер	7
1.1. Передумови виникнення професійної облікової діяльності у Стародавньому світі	7
1.2. Становлення професії бухгалтер та літературне забезпечення їхньої діяльності.....	13
1.3. Роль і значення бухгалтерів та їх підготовка в Україні.....	17
Тема 2. Університетська освіта в контексті Болонського процесу	21
2.1. Головні тенденції розвитку вищої освіти в європейських країнах	21
2.2. Болонський процес в Україні.....	27
2.3. Особливості бухгалтерського фаху в сучасному світі.....	33
Тема 3. Львівський національний університет у системі університетської освіти	37
3.1. Історія Львівського університету.....	37
3.2. Перші економічні студії у Львівському університеті	45
3.3. Історія економічного факультету Львівського університету	54
3.4. Історія кафедри обліку і аудиту Львівського університету	58

Тема 4. Організація навчального процесу в університеті	65
4.1. Зміст і структура процесу навчання	65
4.2. Форми організації процесу навчання та їхній зміст	66
4.3. Навчання як різновид педагогічного спілкування..	74
Тема 5. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою	78
5.1. Роль і місце фундаментальних дисциплін у системі освіти	78
5.2. Індивідуалізація навчання та шляхи впровадження..	84
Тема 6. Фахова підготовка у вищому навчальному закладі	89
6.1. Умови ефективного розвитку особистості майбутнього фахівця	89
6.2. Формування професійної свідомості.....	93
6.3. Фахові параметри підготовки головних бухгалтерів та їхні функціональні обов'язки.....	95
Тема 7. Компетенції та програмні результати навчання за спеціальністю 071 “Облік і оподаткування”	104
7.1. Перелік компетенцій випускника та зміст підготовки бакалаврів.....	104
7.2. Програмні результати підготовки бакалаврів.....	108
7.3. Форми атестації та вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості освіти	110

Тема 8. Соціально-культурна інфраструктура університету. Бібліотека

ЛНУ ім. Івана Франка.....	114
8.1. Нормативно-правове регулювання діяльністю та завдання ЛНУ ім. Івана Франка.....	114
8.2. Соціально-культурна інфраструктура ЛНУ ім. Івана Франка.....	120
8.3. Управління соціально-культурною інфраструктурою ЛНУ ім. І. Франка.....	127
8.4. Бібліотека Львівського Університету.....	148

Тема 9. Студентське самоврядування

у ЛНУ ім. Івана Франка.....	160
9.1. Система громадського самоврядування в ЛНУ ім. Івана Франка.....	160
9.2. Студентське самоврядування в університеті.....	164
9.2.1. Органи студентського самоврядування.....	164
9.2.2. Студентські виборчі комісії.....	178
9.2.3. Виборчий процес.....	181

Тема 10. Професійні організації

бухгалтерів і аудиторів.....	186
10.1. Передумови виникнення професійних об'єднань фахівців з обліку і аудиту.....	186
10.2. Виникнення Крайового союзу ревізійного у Львові; його функції та досвід діяльності.....	189
10.3. Професійні об'єднання в Європі та США у сфері обліку й аудиту.....	194
10.4. Професійні організації бухгалтерів і аудиторів після відновлення незалежності України та їхні функції.....	198

Тема 11. Формування професійної етики для усіх професійних бухгалтерів	210
11.1. Поняття загальної і професійної етики. Регулювання діяльності професійних бухгалтерів ...	210
11.2. Етичний кодекс професійних бухгалтерів: суть і значення.....	216
11.3. Загальна характеристика фундаментальних принципів етики	222
11.4. Загрози не дотримання професійної етики бухгалтерами	224
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	229

Навчальне видання

ШВЕЦЬ Володимир Євгенович

ВСТУП ДО ФАХУ

*Підручник для студентів вищих навчальних закладів
галузі знань 07 "Управління та адміністрування"*

Спеціальність 071 "Облік і оподаткування"

Редактор *Наталія Плиса*
Комп'ютерне верстання *Наталії Лобач*
Обкладинка *Василя Рогана*

Формат 60×84 ¹/₁₆. Умовн. друк арк. 13,71.
Тираж 300 прим. Зам.

ВИДАВЕЦЬ І ВИГОТОВЛЮВАЧ:
Львівський національний університет
імені Івана Франка
79000 м. Львів, вул. Університетська, 1

Свідоцтво
про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції.
Серія ДК № 3059 13.12.2007 р.